

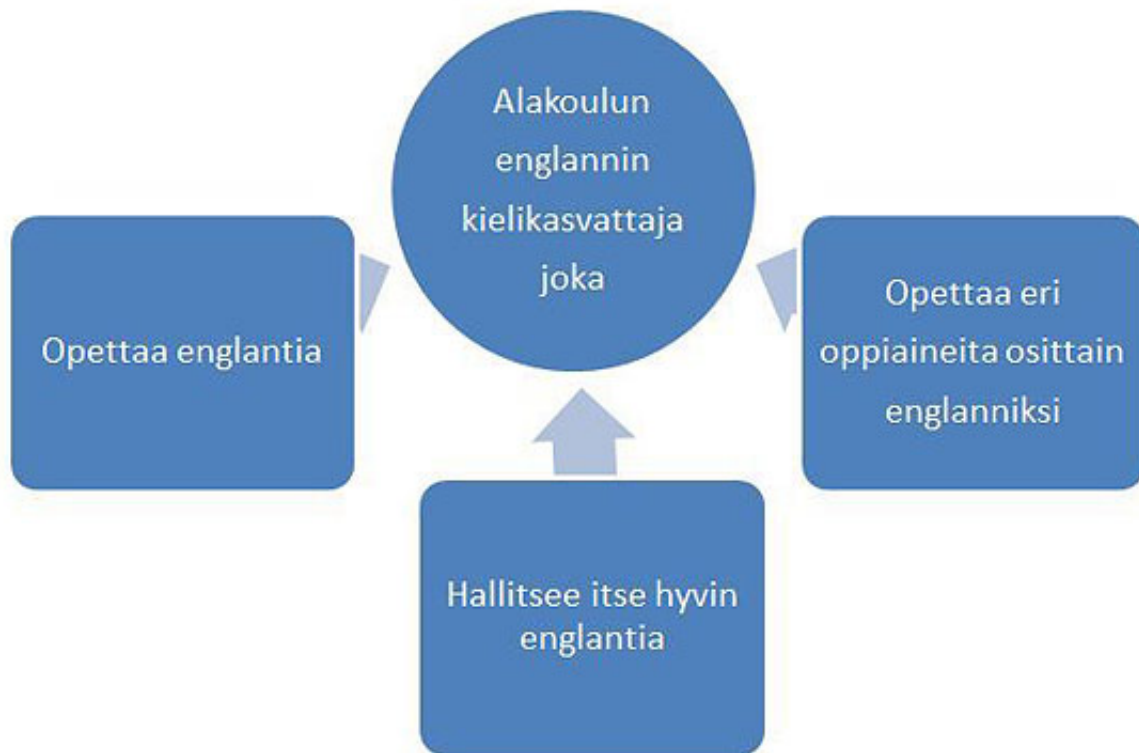
Juliet-ohjelma: monipuolisia osaajia alaluokkien englannin opetukseen

Marja-Kaisa Pihko, Virpi Bursiewicz

Varhennettua kielenopetusta, kielisuihkuttelua, CLIL-opetusta... Alakoulun luokkien 1–6 vieraiden kielten opetukseen tarvitaan yhä enemmän opettajia, joilla on vahva asiantuntemus sekä lasten oppimisesta yleensä että vieraiden kielten varhaisoppimisesta erityisesti. Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuslaitoksen kielipedagogisen Juliet-ohjelman suorittaneet luokanopettajat ovat tällaisia opettajia. Juliet-opettajat ovat erikoistuneet varhaiseen englannin opetukseen ja erityisesti englantia ja eri oppiaineiden sisältöjä integroivaan opetukseen.

Juliet-ohjelma

Juliet-ohjelma (The Jyväskylä University Language Integration and English Teaching Programme) on 35 opintopisteen valinnainen sivuaineopintokokonaisuus, jossa luokanopettajaopiskelijat erikoistuvat luokkien 1–6 englannin opetukseen. Opiskelijat saavat hyvät valmiudet sekä englannin opetukseen että eri oppiaineiden opettamiseen osittain englannin kielellä (CLIL-opetus) ja he vahvistavat englannin kielitaitoaan ohjatusti (kuvio 1):

Kuvio 1. Juliet-koulutuksessa kehittyvät englannin kielipedagogiset valmiudet

Juliet-ohjelmaan valitaan vuosittain 12 ensimmäisen vuoden luokanopettajaopiskelijaa. Valinta tapahtuu englannin kirjallisen kielitaitokokeen ja suullisen haastattelun perusteella. Juliet-ohjelma on suosittu ja monelle hakijalle keskeinen peruste pyrkiä juuri Jyväskylän yliopiston opettajankoulutuslaitokselle.

Juliet-opinnot kestävät neljä vuotta. Luokanopettajuus ja englannin kielikasvattajuus kehittyvät rinnakkain, toisiaan täydentäen.

Juliet-koulutuksessa opiskelukielinä ovat englanti ja suomi. Juliet-opiskelijat suorittavat myös osia luokanopettajaopinnoistaan englannin kielellä, jolloin koulun ja eri oppiaineiden englanninkieliseen sanastoon perehtyminen on luontevaa. Monille kursseille osallistuvat laitoksen ulkomaalaiset vaihto-opiskelijat myös kannustavat englannin käyttöön. Seuraavassa kuvataan Juliet-opintojen etenemistä.

Alaluokkien englannin opetusta

Kolmen ensimmäisen Juliet-opintovuoden tavoitteena on, että opiskelija saa hyvät valmiudet opettaa englantia perusopetuksen alaluokilla. Teoriaa ja käytäntöä yhdistävä koulutus sisältää kielipedagogisia opintoja, englannin opetusharjoittelua ja niitä tukevia englannin kieli- ja kulttuuriopintoja.

Opiskelijoiden valmius käyttää englantia kehittyä koko Juliet-koulutuksen ajan, mutta erityisesti kahden ensimmäisen vuoden aikana kielitaitoa kehitetään ohjatusti käytännönläheisissä, toiminnallisissa ja teoreettisissakin opinnoissa. Englannin kielitaidon ohella karttuu myös kielipedagoginen osaaminen, sillä alakoulun kielenopetuksen näkökulma on vahvana juonteena kieli- ja kulttuuriopinnoissa.

Kolmannen Juliet-vuoden keskiössä ovat kielenoppiminen ja -opetus. Alaluokkien kielenopetuksen teemoja pohditaan luentojen, kirjallisuuden, keskustelujen, luokkahuonehavainnoinnin ja käytännön harjoitusten keinoin. Opiskelijat harjoittelevat ensin suunnitelmalla yksittäisiä aktiviteetteja ja pitämällä opetustuokioita pienryhmissä toisilleen. Myöhemmin varsinaisessa luokanopettajaharjoittelussa Juliet-opiskelijat opettavat myös englantia.

Kolmen ensimmäisen vuoden Juliet-opinnot (English Minor Studies, 25 op) suorittaneet opiskelijat ovat luokanopettajiksi valmistuttuaan englantiin erikoistuneita luokanopettajia.

Englantia ja sisältöä integroivaa opetusta

Neljäntenä vuotena Juliet-koulutuksessa keskitytään englanninkieliseen sisällönopetukseen. Opinioissa vuorottelevat teoreettispainotteiset taustaopinnot, ohjatun luokkahavainnoinnin jaksot, omat harjoittelutunnit, analyysikeskustelut opetuskäytänteistä ja pohdinnat CLIL-opetukseen sopivan materiaalin valitsemisesta ja valmistamisesta. Hyvä yhteistyö kumppanikoulujen kanssa mahdollistaa sen, että opiskelijat voivat eri yhteyksissä keskustella kokeneiden CLIL-opettajien kanssa vieraskielisen opetuksen arjesta. CLIL-opintokokonaisuuden (CLIL Studies, 10 op) tavoitteena on, että opiskelijat saavat valmiudet opettaa alaluokkien eri oppiaineita englannin kielellä (CLIL-opetus) ja rikastaa perinteistä englanninopetusta lisätyn kielialtistuksen avulla (englannin kielisuihkuttelu).

Tutkimusta, vaihto-opiskelua, YKI-testi, englannin lisäopintoja

Luokanopettajaopintojensa loppuvaiheessa Juliet-opiskelijat voivat syventyä kielikasvatuksen kysymyksiin myös kasvatustieteen pro gradu -tutkielmassaan. Juliet-graduseminaarissa onkin valmistunut runsaasti opinnäytetutkimuksia alakoulun englannin opetuksen ja CLIL-opetuksen aiheista.

Lähes kaikki Juliet-opettajiksi valmistuvat ovat vahvistaneet kielitaitoaan englanninkielisessä maassa. Monet ovat jo kouluaikanaan olleet vaihto-oppilaina esimerkiksi Yhdysvalloissa tai viettäneet välivuoden vaikkapa au pairina Britanniassa. Toiset suuntaavat vaihto-opiskelijaksi luokanopettajaopintojensa aikana; suosituimpia ovat Britannian yliopistot, mutta myös Yhdysvaltoihin, Kanadaan ja Australiaan matkataan opiskelemaan.

Juliet-opintojensa päätteeksi opiskelijoita kannustetaan osallistumaan yleisten kielitutkintojen (YKI) englannin kokeeseen. Suuri osa Juliet-opiskelijoista näin tekeekin, ja he ovat läpäisseet tavoittelemansa ylimmän tason YKI-kokeen (taso 5), joka edellytetään laajamittaista CLIL-opetusta antavilta opettajilta. Osa opiskelijoista jatkaa englannin opintoja kielten laitoksella, jolloin he saavat englannin aineenopettajan pätevyden.

Juliet-opettajat työelämässä

Juliet-ohjelma on toiminut yhtäjaksoisesti vuodesta 1995 lähtien. Ohjelman on suorittanut jo noin 150 luokanopettajaopiskelijaa ja yli 40 suorittaa opintojaan parhaillaan. Koulutusohjelman sisältöä on vuosien kuluessa kehitetty ottaen huomioon koulun muuttuvat tarpeet, esimerkiksi varhennetun kielenopetuksen yleistyminen.

Tuoreen opinnäytetutkimuksen (Kantonen & Oksa 2011) mukaan Juliet-koulutus on onnistunut tavoitteissaan. Juliet-ohjelman suorittaneet luokanopettajat ovat työllistyneet hyvin erityiskoulutustaan vastaaviin tehtäviin. Heitä toimii englantia opettavina luokanopettajina, englannin kielirikasteisen luokan opettajina, englanninkielisen CLIL-opetuksen opettajina ja englannin aineenopettajina. Erityisen ilahduttavaa

on, että nämä opettajat ovat myös hyvin tyytyväisiä Juliet-koulutuksen antamiin ammatillisiin valmiuksiin. Eräs opettaja kertoo Kantosen ja Oksan tutkimuksessa seuraavasti:

”Nautin ja innostun edelleen englannin opetuksesta ja ideat eivät ole vielä loppuneet, kiitos hyvän koulutuksen ja hyvien kurssitovereiden yhteistyön. Juliet on osa identiteettiäni opettajuudessani. - - Koulutus on antanut uskallusta parantaa ja kehittää oman koulun englannin opetusta.”

Juliet-ohjelmasta on muodostunut yksi väylä kouluttautua alakoulun moninaisiin englannin opetustehtäviin. Juliet-opettajien vahvuutena on Juliet-koulutuksessa kehittyvä varhaisen englannin kielen opetuksen erityisosaaminen ja sitä tukevat luokanopettajan yleiset pedagogiset valmiudet, yhdistyneenä lapsen kasvukehityksen ja äidinkielen kehityksen tuntemukseen. Juliet-opettajia voidaankin luonnehtia englannin kielikasvattajiksi.

Kirjoittajista FT Marja-Kaisa Pihko työskentelee kielipedagogiikan tutkijatohtorina ja FM Virpi Bursiewicz yliopistonopettajana Jyväskylän yliopistossa.

Lähteet

Kantonen, K. & Oksa, S. 2011. Koulutuksesta työelämään – JULIET-opiskelijoiden sijoittuminen työelämään ja kokemukset JULIET-opintojen merkityksestä työn kannalta. Kasvatustieteen pro gradu -tutkielma.